

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

46. Iustorum est ex tribulatione proficere, malorum verò pejores fieri.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

tribus rationes, flagello, & blanditiis. *Et tuli eam, quae vocatur decor, & praecidit eam, seu fregi, aut abieci, aut combussieam.* q.d. Non est, quod utar blanditiis, quibus homines insolescunt, frangamus; comburamusque virgam decoris, funiculis, quibus livoribus, plagisque compleantur, utamur, &c.

A fugiant. *Domine, salvanos.* Justi non merguntur, sed velut arca in diluviis aduersitatum levantur. *Tunc surrexit Iob:* q.d. cum magis excreverent aquae tribulationum, tunc magis caput extulit undis, &c. Justi non merguntur in fluminibus aduersitatum; sed ceu Moyses ab incunabulis in flumen projecti, in fiscella paupertatis, ignominiae, &c. a flumine feruntur, sed non merguntur: Justi sunt *et Moyses, ab aquis educti.* Cum aliquem videtis a flumine tribulationum delatum, dicite: Oportet hunc esse Israelitam, qui non mergitur.

Septuag.

Exod. 1.

Sunt quidam, qui non nisi ferula moventur, nihil boni operis agunt, nisi auxilio tribulationis. Mulieres illae Israeliticae in Aegypto pariebant sine obstetricibus: sic dixerunt illae: *Non sic Aegyptia.* Ita aliqui nesciunt aliquid boni agere, nisi obstetricante tribulatione. Non Aegyptiae, sed Israeliticae non expectant tribulationem, sponte parturiunt, &c.

Exod. 17.

Exodo.

Bruno in illud Exodi: *Virga versa est in colubrum.* Quid per virgam, inquit, nisi dulcis correctio Domini designatur? Sed haec virga in draconem vertitur, quando leviter correcti, emendare se nolunt.

Jerem. 1.

Theod.

Huc facit illud Jerem. 1. *Quid tu vides, Ieremia? Virgam vigilansem ego video.* Theodor. legit; *Virgam amygdali.* Dulcis nimirum, ac celeriter florentis, sed ubi haec nequaquam sufficit, quid ultra vides? *Ollam succensam ego video.*

Tribulatio, inquit Apost. *patientiam* ope Rom. 5. *ratur, patientia probationem, probatio vero Erummarum spem, spes autem non confundit.* Sed in malis, inquit Bern. tribulatio parit pusillanimitatem, pusillanimitas perturbationem, rursus effectus. *perturbatio desperationem, & illa in terri-D. Bern. op. 32. mit, demergi, &c.*

Quis crederet ab uno, eodemque vento tam diversos nasci effectus? *Ab Aquilone (dicitur illic) pandetur malum,* In Job. *Ab Aquilone aurum venit.* Mali nimirum ex tribulatione colligunt omne malum. At justis venit aurum optimum majoris charitatis, & amoris Dei, &c. Sancta quaedam, ac admirabili antiperistasi gelidorum ventorum nonnulli magis, ac magis inflantur: aliqui vero mox congelantur, mox frigesunt. Sancto Job efflarunt venti e regione deserti: Ut non frigefactus! Ut aurum optimum ab Aquilone colligit! sed uxor ut frigefacta, ut impatiens? &c.

Infortium est ex tribulatione proficere, malorum vero peiores fieri.

PUNCTUM XLVI.

Math. 8.
Ex arummis
nisi proficiunt.

Domine, salvanos sperimus. Ex tribulatione, ac tempestate ad Christum accedunt, ad Deum Accaton non con-

Egredie, & optimè Tertull. persimilem scalae Jacob facit tribulationem. O quam verum, nonnullos per tribulationes, quasi per gradus, magis, ac magis proficendo ad Deum accedere, nonnullos vero propter suam impatientiam quotidie magis descendere!

Erat ille torus Sacramentis addictus, amabat audire Dei verbum, &c. intrat in lectum, paulatim sensui, ac valetudini indul-

Z 2 indul-

Iob. 33.

Hebr.
Dan. 10.
Septuag.

Iob. 33. 22.

Iosu. 3.

Ricard. de S.
Viç. tract.
de extrem.
mali, & pro-
mot. boni, c.
16. 17.1. Paral. 28.
Hebr.

indulgens intermittit orationem: incipit oblivisci comedere panem suum, & avidè auscultare colloquia vana: relinquit temperantiam, pascit sensus. & qui paulò antè pervenerat ad altiores scalæ gradus, nò solum ad infimum, sed etiam ad portas quasi Inferni descendit. *Increpat per dolorem in lectulo, & omnia ossa eius marcescere facit: hoc est, permittit, ut ex ægritudine paulatim vim illam spiritus suæ culpæ deperdat. Ossa marcescunt, rùm virtutes deficiunt. Abominabilis ei fit in vita sua panis. Famem habebat Sacramentorum, aded ut Sacramentum diceretur cibus desiderabilis: Hebr. Cibus desiderij, ut Dan. 10. Panem desiderabilem non comedi. Sept. Panem desideriorum non comedi, & c. Paulatim incipit dissuescere, & c. surgit è lecto sine ullo devotionis sensu: cibus, qui erat olim desiderabilis, & desiderij, quinimò omnium desideriorum suorum, fit ei abominabilis. & c. Non amplius Deum orat, & c. ex infirmitate. Appropinquavit corruptioni, & anima eius mortiferis.*

O quam his quadrat, quod in hujus rei figuram dicitur illi in transitu Jordanis contigisse! *Aqua nimirum partis superioris intumuerunt instar montis usque ad Sarchan, quæ autem inferiores orant, in mare solitudinis (quod nunc vocatur mortuum) descenderunt, usquequò omnino deficerent.* Ricard. de S. Viç. Sarchan, inquit, interpretatur tribulatio eorum; tribulatio autem eorum, quid aliud est, quam tribulatio tribulatorum? tribulatio autem voluntaria cuique est sua: quam enim quisque patienter, seu etiam libenter suscipit, suam esse facit; quia eam suæ utilitati deservire cogit, hæc tribulatio imputatur ad meritum, quia usque ad Sarchan pervenit. Sed aquæ, quæ inferiores erant, in mare solitudinis, quod nunc vocatur mortuum, descenderunt, Quæ in mare descendunt, citò amarescunt. Tribulationes in mare mortuum defluere, est per impatientiam omne meritum amittere.

Tribulationes communes sunt bonis, & malis. Mali in tribulationibus patientiã amittunt, & ut fugiant pœnas, labuntur in culpas. Sic infelix Rex ille Achaz, in tempora angustia sua auxit contemptum in

A Dominum, & immolavit Diis Damasci. Damascus tacitum osculum, aut poculum: his immolant, & c. At justis tempore tribulationum persistunt in timore, & amore Dei: *Etiam si occiderit me, in ipsum sperabo, ac perdurabo, quantum ipsi placet, unum, tres, decem, quindecim annos in plagis.* Tot inquit Theod. Studita, perduravit Job, quin usque ad mortem perdurasset.

B De filius Israël, & Ægyptiis ait Salomon: *Cum tentati sunt (filii Israël) disciplinã accipientes (proprium justorum) scierunt, quemadmodum cum ira iudicati impij tormenta paterentur. Hos quidem tanquam pater monens probasti.* Bonau. hoc est, ad majorè profectũ, vel ad proficiendum in melius probatos reddidisti. *Illos autè (Ægyptios) tanquam durus Rex (per affectum, scilicet punitionis, qui in natura tua benignus es) interrogans (pœnis, & quæstionibus tormentorum sicut latrones, & malefactores) condemnasti (quia per flagella non sunt emendati, sed deteriorati) duplex enim illos acceperat tadium, & genitus cum memoria præteritorum, & c. Sic, sic impatientes, & rabidi quidam in infirmitatibus, in doloribus, & c.*

C Non sic justis. Abraham, & alij, qui in tentationibus, & tribulationibus fideles dicuntur inventi. Quid hoc sibi vult? Nihil aliud, quam quod Deo pro mercede, & quæsto non serviebant, sed Deo pro Deo: *Fideles inventi sunt, & c. patientes, constantes: his enim tribulationes, & angustie detrimento non erant, sed augmento.* De Jacob Sapiens: *Honestavit illum in laboribus.* Hebr. *Locupletavit eum in arumnis.* Tribulatio alios ditat, alios depauperat. Tempore sanitatis thesaurizaverat ille plures actus charitatis, obedientiæ, humilitatis, & c. supervenit infirmitas, amittit omnia, & c.

D Dicebat anima illa: *Manè Dominus erigit michi aurem, ut audiam quasi magistrum (Musice, qui dissonantem vellicat auribus) ego autem non contradico (consonantiæ, & tenori legum ipsius) retrorsum non abii, (desciscens quotidie) sed quæro proficere, & c. sunt quadam Tribulationes, Fratres mei, sunt tractas quasi vellitiones aurium, ne dissonos mores, aut voces tiones aurium proferamus: quod ingens beneficium vel*

vel ab incunabilis ferè Deus aliquibus confert, qui mox natiulois tribulationū, aduersitatūque complexibus videntur excepti. Erigit manè, manè erigit mihi aurè. q. d. mox diuinus Magister, ac natus fui, meas cepit aares pertrahere. Ego autem non contradico, patiens tolero, retrorsum abij, aufugiens. Hoc intendit Deus, sed aliqui contradicunt, retrorsum abeunt, &c.

O quàm malum ex tribulatione non proficere! *Asa nec in infirmitate sua qua s'ruit Dominum.* q. d. Ideo immissa est hæc infirmitas, ut Deum quaereret, ut se se ad Deū converteret, sed nec in infirmitate tua Deum quaerit, &c.

Multo labore sudatum est, & non exiuit de ea nimia rubigo ejus, neque per ignem.

Argentum & probum vocate eos, quia Dominus proiecit eos.

Percussisti eos, & non doluerunt, attrivisti eos, & renuerunt accipere disciplinam, indurauerunt facies suas supra petram, & noluerunt reverti.

Supra quo percutiam vos ultra addentes prauaricationem? Hebr. Ad quid percutiam vos ultra?

Curauimus Babylonem, & non est sanata, derelinquamus eam.

Indurabo cor Pharaonis. Ubi August. Indurati non perficitur à Dei potentia compellente, sed Dei indulgentia generatur. hoc est, cessatione flagelli, indulgendo non tribulando, &c. ad quamlibet etenim plagam se aliquantulum excitabat, at mollebat, sed quoniam non profecit, Deus à flagello cessauit. Sic Pharaos obduruit.

O quàm cavendum est, ne duriores fiamus. Si contuderis stultum in pila, non aufere tur ab ea stultitia ejus. Non frangitur, sed magis duratur, & deterior fit, &c.

Ideò cessat plerunque Deus à plagis, & à flagellis, ne deteriores evadamus. Super quo percutiam vos ultra addentes prauaricationem? Omne caput languidum, &c.

Unde Sept. Quid ultra percutiemini addentes iniquitatem? Omne caput in laborem, &

A omne cor in tristitiam. A pedibus usque ad caput non est in eo sanitas, vulnus, irror, plaga tumens, non est malagma imponere, neque oleum, neque alligaturas, Chald. Et facti sunt retrorsum, non animadverterunt dicentes: Propter quid percussi sumus? Adhuc addunt peccare, nec dicunt: Quare omne caput languidum, & omne cor mærens? Non est, qui perfectus sit in timore mei, omnes sunt contumaces, & rebelles, coinquinati sunt in peccatis suis, sicut plaga ulcerosa, non dimittunt superbias, nec desiderant agere penitentiam. q. d. Flagella non profunt.

Ideò, Fratres, cessat à flagello, quod est majus flagellum, tunc enim magis tribulatur, cum non tribulatur. Ut mitiget ei à diebus malis, donec fodiatur peccatori fovea. In pœnam etenim peccatoris minuit Deus tribulationes, unde sibi foveam faciat, in quam miserimè suâ culpâ, & voluntate cadat.

Auferetur zelus meus à te, & quiescam, ne irascar amplius. Augustinus. Vis nosse, nulla pœna, quanta sit pœna: Davidem interroga, qui ait: Irritavit Dominum peccator. Quare? Quid vidisti? Vidi peccatorem impudè luxuriantem, & exclamavi: Irritavit Dominum peccator. Quare hoc dixisti? Vide quid sequitur: Secundum magnitudinem ira sua non quart. Ideò nempe non exquirat, quia multum irascitur: parcendo cædit, sed justè cædit, &c.

Signum reprobationis est reprobare tribulationes. Proverb. 3. Disciplinam Domini, fili mi, ne abicias. Aquila, Ne reprobes disciplinam, seu correptionem Domini. Ubi Salaz. Ne te ostendas reprobum reprobando tribulationes.

Chald.

Ira Dei gravissima non irascit Psal. 93.

Ezech. 18. D. Aug. ser. 38. de verb. Dom.

Erummyas reprobata reprobationis signum.

Prov. 3. Aquila. Salaz. ibid.

23 Quam